

Az Ujság

7 évf. - 18 szám | független politikai napilap

SALONTA, 1935
január 22

kedd

Előfizetési árak: Helyben 1 hora 25 Lei, vidékre:
35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Magyarországnak semmi köze a marseillei merényletkez

A Keleti Ujság londoni jelentés alapján közli a következőket:

„Az angol lapok nagy megnyugvással írnak arról, hogy a Népszövetség tanácsa vita nélkül vette tudomásul a magyar kormány a marseillei ügyben beadott emlékiratát. A „Times” szerint Magyarország teljesen világosan bebizonyította, hogy semmi

köze nem volt a marseillei királygyilkossághoz és ártatlan azokban, amikkel Jugoszlávia megvádolta. A magyar kormány az az intézkedése, hogy a mulasztásban bűnösnek talált tisztviselőket megbüntette, általános megelégedést keltett a Genfben jelenvolt összes delegátusok között.”

Kereskedők sorozatos sèrelmei a cluji Kereskedő Tanács előtt

A cluji Kereskedők Tanácsa legutóbbi ülésén az erdélyi kereskedővilág sorozatos sèrelmeit tárgyalta le, kegyeletes szavakkal emlékeztek meg dr Fried Jánosról az oradeai Kereskedelmi Csarnok főtitkáráról. A kereske-

dők sorozatos sèrelmeit tárgyalta le, majd szó került a kontingentálás és árubehozatal rendszerről, tiltakoztak az értékvám ellen, kéri a minisztériumtól, hogy szüntesse meg a cégbejegyzés kötelezettségét.

Egy oradeai mérnöknek nem kell Salonta

Nemcsak mi, hanem az oradeai lapok jórésze is állást foglal Beius (Belényes) megye megalakítása ellen. Nem egy esetben rámutattunk arra, hogy milyen káros következményekkel járna a megyeszékhely elhelyezése, hogy mit jelentene nekünk, salontaiaknak, ha Belényes lenne a megyeszékhely.

Az oradeai Napló vasárnapi szá-

mában Schwartz Miklós mérnök azt írja, hogy nem Belényes megye kell, hanem különleges bihari törvény, majd azt mondja: „Megyei terület? Tul nagyok vagyunk. Érmihályfalvai járás? Nem kellett. Salonta, Beius? Kinek kell? Hadd vigyék?” De miért? Miért van olyan nagyon Salonta ellen a mérnök ur? Törödjön csak Oradeával, mi pedig Salontával.

Megdöbbent Anglia, mert Japán és Kina szövetségre lépnek

Londonból jelentik: Hirota japán külügyminiszternek a nankingi kormánytól tervbevevett látogatása óriási izgalmat keltett az angol közvélemény-

ben. A látogatás célja az, hogy a két ország között barátsági szerződést kössön, aminek következménye az lehet, hogy Japán a távolkeleten domináló sznrepet töltsön be.

Japán arra szólította fel Kínát, hogy a sárga népfajok szövetségét kössék meg.

Japán nem lesz többé Kina ellensége, hanem védelmezője a fehér veszedelmekkel szemben. A két nép közös kulturája és származása együttműködésre kötelez.

Az angol lapok felhívják Kina figyelmét arra, hogy ne feledkezzen meg, hányszor jelentek meg kínai területen a japán ágyuk, tankok és bombavető repülőgépek, ezért utasítsa vissza a japán közeledést,

Ujabb Saar-vidéki menekültek

Párizsi lapok toulousei jelentés alapján közlik, hogy újabb 248 menekült érkezett a Saar-vidékről.

Jeftics hazaérkezett

Belgrádi jelentés közli, hogy Jeftics jugoszláv miniszterelnök Genfből hazaérkezett.

Magyarországon sterilizálják a cigányokat

Budapest. Székesfehérvárott indítvány hangzott el, hogy rendeljék el a kóbor cigányok sterilizálását. A megyebizottság elfogadta az indítványt.

Január 24. nemzeti ünnep

Csütörtökön, január 24-én lesz az Egyesülés ünnepe, mely Salontán is fényes keretek között fog lefolyni. Dél előtt istentisztelet és iskolai ünnepség lesz. Egyébként teljes vasárnapi munkaszünet tartandó.

A római rádió magyar nyelvű műsora

Rómából jelentik, hogy az ottani rádió minden este a trieszti hullámhosszon magyar nyelvű előadást közvetít.

NEGYSZÁZ ÉV...

9

Irtta KOVÁCS ARNOLD

Benkő Rózsi

Az igazi újságíró akkoriban nemcsak a rendőrségen, törvényszéken, a parlamentben dolgozott, hanem folyton angardeban állt. Nem volt magánélete. A régi tánchelyek a riportok kimeríthetetlen és bőséges forrásai voltak. Így például a Neue Welt a mostani Vígsház telkén, ahol akkor még bizony nem épültek sorra uccák, gidres-gödrös elhagyatott grundok voltak és a Neue Welt, ez a primitív és rossz kis viskóban épült tánchelyiség egyike volt Budapest legismertebb mondain helyének. Tánchelyiség volt még a Berger Mácsi pincéje a Királyuccában, a Vilmos császár ut környé-

kén a „Mazurka király”. A későbbi tánclokálok zengerajokká alakultak át. Megnyílt a Blaue Katz a Királyuccában, az Imperial és a Folie Caprice a régi Rostélyuccában: később a Révayuccába került át.

Harmadik állomása az éjszakai mulatóhelyeknek az orfeumok voltak. A híres régi Prugmayer Orfeum a Hajósuccában, a Somossy Orfeum a mai Fővárosi Operettszínház helyén, később a Herzmann Orfeum, amelyet Herzmann Prugmayertől vett át. Ezeknek az előadásaik német nyelven folytak, a bécsi és a pesti humort kultiválták. Mi újságírók a Herzmann Orfeumba jártunk a legszívesebben.

Folyt köv.

Gyárfás szenátor intervenciójára a munkaügyi miniszter betiltotta a házi cselédek betegsegélyzőbe kényszerítését

A Hivatalos Lap 1933. április 8-iki számában jelent meg a betegsegélyzői bejelentésekről intézkedő törvény. Azóta zajlik a kérdés, hogy a bejelentésre kötelezett „szolga” elnevezés alatt, érthető-e a házi nőcseléd is?

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban, Radu Rosetti, az ilfovi ügyvédi kamara volt dékánja, a következőket fejti ki:

A betegsegélyző pénztárak központi igazgatósága hivatalos hatálommal való visszaélést követ el, amikor a női házi cselédek után taxát akar kiróni. Ez teljesen törvénytelen, mert az 1933. április 8-iki törvény első paragrafusa szerint kötelezően biztosítani kell a fizetéses alkalmazottakat, tanoncokat, gyakornokokat, akik ipari, kereskedelmi és egyéb vállalatoknál vannak alkalmazva, így tehát a törvényhozó csak azokat a cselédeket akarta kötelezően biztosítani, akik ipari vállalatoknál teljesítenek szolgál-

latot. Ennek következtében a törvény végrehajtási utasítása, amely magába foglalja a házi cselédeket is, csak függelék lévén a törvényhez, nem vehető tekintetbe és nem kötelezhető.

Nemcsak én vagyok ezen a véleményen, — mondja Radu Rosetti, — hanem kimondta a constantai betegsegélyző mellett ítélkező bizottság is, hogy a végrehajtási utasítás törvénytelen.

A bizottság e döntéshez még azt is hozzátette, hogy úgy a törvény indokolásából, mint a miniszter kijelentéséből kitűnik, ugyancsak a parlamenti tárgyalásokból is, hogy a házi cselédekre nem vonatkozik a betegsegélyző törvény.

Ezzel kapcsolatban dr. Gyárfás Elemér szenátor is interveniált a munkaügyi miniszternél, aki az interpelláció alapján rendeletet is adott ki és eltiltotta a házi cselédek kötelező biztosítását.

Magyar Bál Salontán

Szombaton Szalonta város elitje jelent meg a Magyar Báln. A város elsőkelő társadalmja jelent meg ezen a kiváló gondossággal és izléssel megrendezett táncmulatságon. A váradi szereplők fölényes sikert arattak a vizkeresztii vásár előadásával, Kapéry Gizike és Halasi Kató kitűnő szavallata, Csepregy Gizike és Arday Anci magyar táncra sikert arattak. A műsor megfelelt a komoly, művészi és nagyvárosi igényeknek, amennyiben rövid volt és nem tartott hajnali 2 óráig. Műsor után kezdetét vette a tánc, mely

a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. Az izléseken feldiszipított terem a hölgyek szorgos munkáját dicséri, míg a zökkenőtől mentes rendezésért a rendezőség a legteljesebb dicsőretet érdemli.

Meg kell állapítanunk, hogy a gazdasági társadalom jórésze távol tartotta magát a Magyar Báltól, bár a cél nemes volt, a jövedelmet a magyar egyetemi hallgatók felségélyezésére fordítják. Mindent egybevetve a bálnak szép és áttűző sikere volt.

Felgyógyult a mocsári szurkálás szenvedő hőse

Megírtuk, hogy a Mocsárban leguóbb szurkálás történt. A Rácz fivérek összeszurkálták Szegi Imre 24 éves legényt, akit súlyos sérüléseivel a kórházba szállítottak.

Most arról értesülünk, hogy Szegi győgyultan hagyta el a kórházat.

Hócipők gyári áron alul!
Pekete szövet hócipő cipzáras Lei 165
Lakk hócipő Lei 200
Rubinné áruházában!

Rádióműsor

Hétfő, január 21.

B u d a p e s t

5:10 Diáklélőóra
6 Előadás
9:15 Regélő ritmusok
10:50 Hanglemezek
11:30 Zenekar

Kedd, január 22.

B u d a p e s t

7:45 Torna
11 Felolvasás
1 Harangszó
5:10 Azszonyok tanácsadója
6:15 Előadás
6:45 Hanglemezek
8:30 Száll az ének szájról szájra
11 Zenekar
12 Cigányzene énekkel

Nagy árleszállítás a hócipőknél.

Olcsó — tartós — izléses!

Egy pár posztó hócipő	100 lei
Egy pár szövet hócipő	130 „
Egy pár lakk hócipő	190 „
Háromnegyedes cipő (színes)	170 „
Cipzáras cipő (színes)	150 „

Most vegyen hócipőt,
míg a dömping tart!

Kovács divatáru üzletében!

Országos vásár

A butyini országos vásárt január 28-án tartják meg. Mindenféle jószág felhajtható.

Könyvkötést

és bármilyen
könyvkötészeti
munkát olcsón
v á l l a l a z

„Az Ujság” nyomdája
Piața Unirii (Toldi-tér 13. sz.)

Hirdessen

az »Az Ujság«-ban

Farkast lőttek a salontai határban

Kétségtelenül nagy meglepetést kelt a salontai közönség körében az a hír, hogy tegnap egy farkast lőttek a salontai határban. Turi nevű árpádi gazdálkodó ritka vadász zsákmánnyal gyarapította vadászsikereinek

számát. Szalonta és Árpád közötti útvonalon egy eléggé kiehézt farkast lőtt le. A farkast behozta Szalontára s a főtéren bizony elég hatalmas csoport bámulója akadt a zsákmánynak.

Takarítják a havat a Salonta-oradeai országúton

Az utóbbi napok abnormis időjárása rengeteg kárt okozott, s nagy hideg és hófúvás miatt Salonta és Oradea között megszakadt az autóbuszforgalom. Most mintegy kétszáz munkás dolgozik ezen a hőszakaszon,

a munkások a havat lapátolják, hogy a hó eltakarítása folytán lehetővé tegyék a Rapid autóbuszok közlekedését. Valószínű, hogy az autóbuszjárat már holnap megindul.

Leszállítják a látványossági adót

Bucuresti. Új törvény készül a látványossági adók leszállításáról. Eszerint a mozik 16, az estélyek, bálak, teadélutánok és estek, kabarék, cirkuszok 15, a sportegyletek

5 százalékos látványossági adót fizetnek.

A jótékony egyletek rendezvényei után 4 százalékos adót kell majd fizetni.

Készül a világ új háborúja : a bacillusharc

Rómából jelentik: Az egyik tekintélyes olasz napilap a Corriere Panado katonai szerkesztője hosszabb cikksorozatát írt a napokban a jövő háború egyik legszörnyűbb fegyveréről: a bacillusokról. A cikkek tendenciája nyilvánvaló: a cikkíró adatokat közöl (nem tulságosan ellenőrizhető adatokat), melyek azt látszanak bizonyítani, hogy a háboruban a németek már kísérleteztek bacillusok terjesztésével és hogy

amelynek TAB jelzést adtak. Annak ellenére, hogy a tudósnak, aki ilyen borzalmasan pusztító bacillusokat fedez fel, első kötelessége lenne kutatásának eredményét nyilvánosságra hozni, a bacillusfajták egyik nevelőatyja sem sietett eredményének közreadásával. Ebből nyilvánvalónak vélik, hogy a két állam a pusztító bacillustömegeket — melyeket könnyűszerrel ki lehet tenyészteni — hadi célokra tartogatja. A német vezérkar egyik jelentős tagja a cikkíró szerint legutóbb kijelentette volna, hogy az a hatalom nyeri meg majd a jövő háborúját, amelyik bacillusfegyvereket legjobban és legmegfelelőbbben tudja majd felhasználni.

A bacillus visszavág!

A cikk nyomán nagy vita indult meg az olasz katonai körökben arról, vajjon a bacillusháború lehetséges-e? Nem mintha azt hinnék, hogy a Népszövetség összes erre vonatkozó meg egyezéseit a jövő háborújában tulságosan respektálnák. Erre senki sem gondol komolyan. A népszövetségi meg egyezések addig, amíg háborúra nem kerül a sor, nagyon megnyugtatók — vélik Olaszország katonai körei — de komoly értékük szükség esetén aligha van. A humánus és szerződéseken biztosított szempontokon felül inkább arról van szó, hogy a bacillusháborúnak van egy borzalmas tulaj-

donsága:

visszavág a terjesztőjére és tulajdonképpen ezért nem alkalmazkodik. Mint az olasz hadsereg egyik magasrangú tisztje, a bacilluskérdés nagytekintélyű szakértője magyarázta: elkerülhetetlen, hogy a megmérgezett ellenség soraiból a mérgező soraiba ne terjedjen el a járvány.

Bacillusbombák

Nyílt titok, hogy a fegyverkező országok legnagyobb része milyen fontosságot tulajdonít a bacillus-kérdésnek. A világ általában csak a gázkísérleteket ismeri, csak a gázoktól retteg. Pedig a gázoknál is szörnyűbb és aljasabb fegyverek születnek a nagy hadilaboratóriumokban. Ezek között első helyet foglal el

a mikrobákkal töltött repülőbomba.

A leghatásosabban mérgező mikroszkopikus lényeket fogják össze valami sárgulló huslevesbe, beledobbják egy bombába és hajítják az ellenség városába.

SPORT

A Törekvés közgyűlése

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Törekvés sportklub rendes évi közgyűlését. Ez az érdeklődés biznysága volt annak, hogy az összetartás és a sport iránti szeretet meg van a Törekvés minden tagjában. A választás eredményét a következőkben közölték velünk: Elnök Kiss Mihály, társelnök Bereczky Sándor, alelnökök Szabó Gyula és Patócs Ferenc, titkár Székely Sándor, intézők Lukács Lajos, Mezey József és Domoky Lajos.

Elmaradt az NSC közgyűlése

Az NSC tegnapi hirdetett közgyűlést, azonban technikai okok folytán elmaradt.

Ma délután osztják ki a szegény gyermekek ruháját

Salonta város vezetősége ma d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében osztja ki a szegény iskolás gyermekek részére beszerzett ruhákat és cipőket.

Az iskolaszék ülése

Az iskolaszék új vezetősége ma délután tartja alakuló ülését.

Megszűnt az udvari gyász

Bucurestiből jelentik: A Sándor király halála következtében elrendelt udvari gyász megszűnt.

Friss—pontos—megbízható
az Az Ujság!

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salonta

Vaccina TAB

A cikkíró szerint a különböző európai államok laboratóriumaiban már kísérleteznek a „micrococcus superviruens”-szel, valamint a „micrococcus colossalis”-al. Ezt a két bacillusfajtát eddig ismeretlen körülmények között

sikerült két állam titkos laboratóriumának kitenyészteni. Már megtalálták az ellenszerét is,

Laval nyilatkozata a keleti paktumról és a dunai államokról

Párizs. A lapok igen érdekes nyilatkozatot közölnek Laval francia külügyminiszteréről, aki most érkezett haza.

Laval nyilatkozatában kifejti, hogy ha a keleti és dunai államok nem csatlakoznak a

német és lengyel szervezkedéshez, akkor Párizs kénytelen lesz Moszkvával barátságot kötni. A nyilatkozatot élénken kommentálják a világ politikai köreiből.

Mussolini Rómába hívta a kisantant külügyminisztereit

A Daily Herald római levelezője hivatalos helyről értesülést kapott, hogy Mussolini olasz miniszterelnök meghívta a három kisantant külügyminisztert, hogy legközelebbi értekezletüket Rómában tartsák meg. A meghívást állítólag a külügyminiszterek elfogadták. Az olasz kormány eddig külön-külön tárgyal a kisantant-államokkal, nem vévén

tudomást az 1933-ban tett nyilatkozatokról, amely szerint a kisantant a külügyi kérdéseket közösen irányítja. Mussolini most személyesen akarja a Laval külügyminiszterrel kötött egyezmény által megkövetelt tárgyalásokat a kisantanttal lefolytatni és ezért történt a meghívásuk Rómába.

Danzig szabadváros

népszavazást kíván

Danzigból jelentik: Danzig szabadvárosban nagyarányú akció indult meg, amelynek célja, hogy a Népszövetséget rábírja, hogy rendelje el a népszavazást a városban, a saarvidéki népszavazás mintájára. Az akció nyomán előrelátható-

lag még ebben az évben emlékiratot nyújtanak be a Népszövetséghez és kérik, tüzze ki a legközelebbi tanácsülés napirendjére a danzigi népszavazás kérdését. A mozgalom célja az, hogy a szabadvárost Németországhoz vigye vissza.

Budapesti Nemzetközi Vásár HIRE

A magyar kereskedelmi minisztérium, a Nemzeti Bank és az Idegenforgalmi Tanács megbízottai most készítik elő a lengyel-magyar idegenforgalmi egyezményt. Ebben a Budapesti Nemzetközi Vásár javaslatára egy oly megállapodásról is szó lesz, amely szerint a lengyel exportőrök által Magyarországra exportált áruk ellenértékét a Magyarországra érkező lengyel utasok használhatják fel. Remélhető, hogy a legközelebbi Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából, tehát május első felében, az egyezmény már érvényben lesz és így, a lengyel illetékes körök által kilátásba helyezett kedvezményes áru utlevél mellett, még ez a lehetőség is elő fogja segíteni a szervezés alatt álló nagyszabású lengyel társasutazásokat a Budapesti Nemzetközi Vásárra.

Anyakönyvi hírek

A salontai anyakönyvi hivatalban a múlt héten a következő bejelentéseket eszközték:

Született: Bozsányi László, Tóth Ilona Erzsébet, Szalkai Erzsébet, Rövid Ilona, Netea Sándor, Farkas Sándor, Zaha Lajos.

Házasságot kötöttek: Bereczki György — Varga Ilona, Farkas Mihály — Czeglédi Rozália.

Meghalt: Gențiu Desideriu 46 éves, özv. Juhász Jánosné szül. Boros Erzsébet 71 éves, Körösi Sándor 85 éves, Szakál Juliana 83 éves.

Vadászok, gépkocsi-vezetők, kelme-festők, kutfurók hideg, sár és víz ellen védekezhetnek, ha **BAJÓNÁL** vásárolják meg **gumicipőjüket** és csizmájukat. Cipőre is használható. Évekre szóló garancia. Szenzációs ujdonság. Egyedüli árusítás Salontán BAJÓ cipőszalon, Str. Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 25. szám.

Uraim, én sokkal nagyobb ambícióval és energiával dolgozom, ha munkaközben a feleségemre gondolok.

— És mi a maga foglalkozása?
— Masször vagyok.

Ujra életbeléptették az ostromállapotot Kubában

Londonból jelentik: Kubában a cukortermés betakarításáig újra életbeléptették az ostromállapotot. A szabotázsakciókat halállal büntetik.

EREDMÉNYES AZ

„A Z U J S Á G”

HIRDETÉSE!

A sadchen háztüznézőbe vitt egy fiatalembert és utána megkérdezte tőle:
— Na, hogy tetszik a lány?
— Öszintén szólva, — szolt a fiatalember — az egész lányból csak a szemé tetszik.

— Akkor rendben van, — felelte a sadchen — a szemét külön is megkaphatja.

Aláírta a király a januári állami illetmények folyó- sításáról szóló rendeletet

Mint Bucurestiből jelentik, Őfelsége aláírta azt a törvényrendeletet, mely a januári állami kiadások folyósításáról intézkedik, tehát néhány nap múlva valószínűleg megkezdődik úgy a nyugdíjak, mint a fizetések folyósítása.

Uj népszerűségi lista Hollywodban

Az egyik nagy amerikai filmujság több hétig tartó szavazást rendezett a filmstárok népszerűségéről. A szavazás eredménye a következő népszerűségi rangsor lett: 1. Chaplin, 2. Will Rogers, 3. Janet Gaynor, 4. Eddie Cantor, 5. Wallace Beery, 6. Jean Harlow, 7. Clark Gable, 8. Mae West, 9. Norma Shearer, 10. Joan Crawford. Jellemző az amerikai felfogásra, hogy Greta Garbo, a világ legnépszerűbb filmszínésznője, nem szerepel a listában, csak azért, mert külföldi. Divatversenyt is rendezett az ujság, hogy kik a legjobban öltözködő filmstárok? Eredmény: 1. Adolf Menjou, 2. William Powell, 3. Douglas Fairbanks junior. A női divatverseny győztese Kay Francisc.

Két köztisztviselő beszélget az uccán:

— Ki az az alacsony ember, akiknek az előbb köszöntél?
— Az a nagyon alacsony?
— Igen.

— Az az én felettes hatóságom.

A kiskereskedők és kis- iparosok adóvallomása

Bucurestiből jelentik: Azok a kiskereskedők és kisiparosok, akik 1932-ben nem voltak osztályozva, kötelesek vallomást tenni. Viszont azoknak, akik 1933-ban és 1934-ben már osztályozva lettek, nem kell adóvallomást tenniük, mert továbbra is változatlanul megmaradnak az eddigi adó kategóriában.

Ki az a gyönyörű asszony? Mondd? Az? Néhány barátomnak a felesége.

Hirdessen az „AZ Ujság”-ban